

ÅRSPLAN FOR 4. P 2023-2024

Hvornår?	Emne/ Kompetenceområde og tema kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og supplere	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Kilder i historie	Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	<p>Eleven</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan nævne forskellige typer af kilder og give eksempler på, hvad de kan bruges til • anvende fotos til at beskrive forhold i fortiden 	Historie 4 Grundbogen side 4-7 og Arbejdsbogen side 4-5	
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprogligt om deres indhold • Eleven har viden om enkle fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om brug af kilder i historie • skelne mellem ægte og uægte kilder 		
	Romer- riget	Kronologi og sammenhæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv • Eleven har viden om fællesskaber før og nu 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • sammenligne livet i en romersk familie med nutidens familieliv • fortælle om fritid og underholdning i Romerriget 	Historie 4 Grundbogen side 8-23 og Arbejdsbogen side 6-13	
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion • Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om forskellige samfundsgruppers opgaver og leveforhold i Romerriget 		

ÅRSPLAN FOR 4. P 2023-2024

		Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie • Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i historien 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på, hvordan kejser Augustus ændrede Romerriket • diskutere, om kejser Augustus er en betydningsfuld person i historien 		
--	--	--	---	---	--	--

Hvornår?	Emne/ tema	Forenkede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og supplere	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Sundhed og sygdom	Kronologi og sammenhæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan placere elementer fra historien tidsmæssigt i relation til hinanden • Eleven har viden om relativ kronologi 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • på en tidslinje placere forskellige metoder til at behandle sygdomme på • sammenligne nutidens opfattelse af sygdomme med tidligere tiders 	Historie 4 Grundbogen side 24-39 og Arbejdsbogen side 14-21		
<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion • Eleven har viden om livsgrundlag og produktion før og nu 			Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • med brug af historiske eksempler fortælle om sammenhænge mellem bolig og sundhed 				
Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • ud fra forskellige slags kilder fortælle om tidligere tiders opfattelse af sundhed og sygdom 				

ÅRSPLAN FOR 4. P 2023-2024

		<p>Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenarier 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • lave en plakat, der får nutidens børn til at spise og leve sundt 		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortællinger • Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruge historiske børnebøger som kilde til sundhed og sygdom 		

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og supplere	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Vikingerne	<p>Kronologi og sammenhæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i magtforhold og samfundsstrukturer over tid • Eleven har viden om magtforhold og samfundsstrukturer før og nu 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • forklare om frie og ufrie grupper i samfundet • fortælle om kønsroller i vikingetiden • fortælle om livet i bondefamilien 	<p>Historie 4 Grundbogen side 40-55 og Arbejdsbogen side 22-29</p>		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om Harald Blåtand og hans tid • drøfte troværdigheden af udsagnene på Jellingestenen 			

ÅRSPLAN FOR 4. P 2023-2024

		<p>Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruge billeder som kilder til vikingernes opførsel og udseende 		
		<p>Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie • Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på, hvordan vikinger bruges med forskellige formål i dag 		

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og supplere	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Børnearbejde	<p>Kronologi og sammenhæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv • Eleven har viden om fællesskaber før og nu 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om børnearbejde i England i 1700-tallet • diskutere børns arbejde i fattige lande i dag 	<p>Historie 4 Grundbogen side 56-71 og Arbejdsbogen side 30-37</p>		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan placere elementer fra historien tidsmæssigt i relation til hinanden • Eleven har viden om relativ kronologi 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive børnearbejde i kronologisk rækkefølge 			

ÅRSPLAN FOR 4. P 2023-2024

		Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge digitale medier og andre udtryksformer som kilder til at beskrive fortiden • Eleven har viden om enkle kildekritiske begreber 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for enkle forhold vedrørende ophavsmand og ophavssituation 		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan læse enkle historiske kilder og udtrykke sig sprogligt om deres indhold • Eleven har viden om enkle fagord og begreber og historiske kilders formål og struktur 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • bruge kilder til at fortælle om børnearbejde 		
		Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortællinger • Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • udtrykke sin viden om børnearbejde gennem forskellige typer af historiske fortællinger 		

Hvornår?	Emne/tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og supplere	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
	Absalon og hans tid	Kronologi og sammenhæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i magtforhold og samfundsstrukturer over tid • Eleven har viden om magtforhold og samfundsstrukturer før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for kongens, stormandsslægternes og kirkens magt • give eksempler på den tids anderledes kultur og værdier 	Historie 4 Grundbogen side 72-87 og Arbejdsbogen side 38-45		

ÅRSPLAN FOR 4. P 2023-2024

			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse • Eleven har viden om kanonpunkter 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om biskop Absalon og kong Valdemars handlinger og deres konsekvenser • med afsæt i historien om Absalon fortælle om forholdet mellem konge og kirke i middelalderen 		
	<p>Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan skelne mellem typer af historiske fortællinger • Eleven har viden om særtræk ved historiske fortællinger 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • gøre rede for skiftende tiders syn på biskop Absalon og kong Valdemar • moralsk vurdere Absalons og Valdemars handlinger ud fra samtidens og nutidens perspektiv 		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan forklare, hvorledes de og andre er historieskabte og skaber historie • Eleven har viden om personer og hændelser, der tillægges betydning 	<p>Eleven kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • forklare, hvorfor Absalon er tillagt betydning i historien • fortælle om betydningsfulde personer i historien 		

Hvornår?	Emne/ tema	Forenklede Fælles Mål Kompetenceområde og -mål	Færdigheds- og vidensmål	Eksempler på læringsmål – læreren kan ændre og supplere	Undervisningsaktiviteter	Tegn på læring	Evaluering
----------	------------	---	--------------------------	---	--------------------------	----------------	------------

ÅRSPLAN FOR 4. P 2023-2024

	Børneopdragelse	Kronologi og sammenhæng Eleven kan relatere ændringer i hverdag og livsvilkår over tid til eget liv	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan sammenligne tidlige tiders familie, slægt og fællesskaber med eget liv • Eleven har viden om fællesskaber før og nu 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle om forandringer i kønsroller i de sidste 100 år • forklare hvorfor forholdet mellem børn og voksne har ændret sig 	Historie 4 Grundbogen side 88-103 og Arbejdsbogen side 46-53		
			<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan beskrive ændringer i livsgrundlag og produktion • Eleven har viden om livsgrundlag og produktion 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • fortælle, hvordan levevilkårene har ændret sig i løbet af 1900-tallet • gøre rede for, hvordan samfundsudviklingen har haft betydning for synet på opdragelse 			
		Kildearbejde Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan bruge historiske spor i lokalområdet til at fortælle om fortiden • Eleven har viden om identifikation af historiske spor i lokalområdet 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • give eksempler på spor (genstande), der viser forskelle og ligheder mellem egen opdragelse og opdragelsen i begyndelsen af 1900-tallet, 1950'erne og 1970'erne 			
		Historiebrug Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie	<ul style="list-style-type: none"> • Eleven kan opnå viden om historie gennem brug af historiske scenarier • Eleven har viden om historiske scenarier 	Eleven kan <ul style="list-style-type: none"> • udarbejde oversigter, der illustrerer væsentlige forandringer af livet i Danmark fra omkring 1900 til nu 			